

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.006.05.2015
P/15/110

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/110 – Realizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin województwa lubuskiego w latach 2013–2015 (I półrocze).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze.
Kontroler	Paweł Pawlak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94939 z dnia 9 czerwca 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne Eko Sp. z o.o. w Rzepinie, ul. Mickiewicza 79, 69-110 Rzepin (dalej: Spółka).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bogumiła Urbanek, Dyrektor oraz Członek Zarządu Spółki od 4 lutego 2003 r. (dowód: akta kontroli str. 36)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna¹

Spółka w oparciu o dzierżawioną od Gminy Rzepin infrastrukturę zapewniała dostawę wody niemal wszystkim mieszkańcom. Mimo występowania powtarzających się przypadków niezapewnienia mieszkańcom odpowiedniej jakości wody, nie podjęto działań mających na celu ustanowienia należytej ochrony stref ujęć wody. Nadal zbyt duża liczba mieszkańców wsi pozbawiona jest możliwości podłączenia się do sieci kanalizacyjnej. W ocenie NIK, brak pełnego uporządkowania gospodarki ściekowej może w przyszłości negatywnie rzutować także na jakość zasobów wody.

Taryfy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę, mimo że były niższe od przeciętnych w województwie, pozwalały na pokrycie kosztów działalności.

Spółka posiadała wymagane zezwolenia, jednak dokonując poboru wód oraz odprowadzenia oczyszczonych ścieków czasowo nie dysponowała ważnymi pozwoleniami wodnoprawnymi.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie organizacyjne i finansowe do realizacji zadań

Opis stanu faktycznego

1.1.1. Spółka została zawiązana aktem notarialnym z 26.09.2002 r. a zarejestrowana pod nr KRS 0000149283 dnia 4.02.2003 r. Gmina Rzepin (dalej: Gmina) posiada 100% udziałów, tj. 5181 udziałów o wartości 5.181.000 zł. W skład zarządu Spółki wchodzi jeden członek (reprezentacja jednoosobowa). Przedmiotem działalności Spółki są m.in. usługi związane z uzdatnianiem i dostarczaniem wody oraz usługi związane z odprowadzaniem ścieków.

(dowód: akta kontroli, str. 23-39, 52)

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

1.1.2. Podstawowe dane finansowe Spółki według stanu na 31 grudnia 2013 r. i 2014 r. oraz 30 czerwca 2015 r. przedstawiały się odpowiednio:

- aktywa 5.395.819,66 zł, 5.352.855,36 zł; 5.451.063,54 zł;
- aktywa obrotowe 1.131.254,85 zł, 1.130.781,95 zł, 1.225.259,43 zł;
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach 790.558,62 zł, 817.132,66 zł, 909.104,50 zł;
- kapitał własny 5.086.675,81 zł, 5.104.021,00 zł, 5.104.021,00 zł;
- zysk netto w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę – 27.244,53 zł, 48.267,61 zł, 86.998,92 zł;
- zobowiązania i rezerwy na zobowiązania 186.070,18 zł, 161.783,60 zł, 160.316,77 zł;
- kredyty i pożyczki 123.000 zł, 87.000 zł, 69.000 zł.

Spółka w latach 2013-2014 nie występowała do Gminy o dodatkowe środki. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków stanowiło zasadniczy przedmiot działalności Spółki.

(dowód: akta kontroli, str. 3-22)

1.1.3. Spółka posiadała system rachunkowości służący ewidencji zdarzeń gospodarczych w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz posiadała „Zasady (politykę) rachunkowości” przewidujące m.in. ewidencjonowanie kosztów na kontach zespołów „4” i „5”, tj. zarówno według rodzajów jak i typów działalności. System umożliwia m.in. wydzielenie kosztów stałych i zmiennych oraz przychodów związanych z poszczególnymi rodzajami działalności przedsiębiorstwa. Księgi rachunkowe prowadzone są komputerowo.

(dowód: akta kontroli, str. 46-51, 101-102)

1.1.4. Struktura organizacyjna Spółki oraz zakresy obowiązków umożliwiły skuteczną realizację zadań. Osobami zabezpieczającymi prawidłowe wykonywanie zadań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę byli: dyrektor przedsiębiorstwa, kierownik techniczny i 17 pracowników.

(dowód: akta kontroli, str. 21, 40-45)

1.1.5. Spółka dysponuje siecią wodociągową oraz kanalizacyjną wraz z przepompowniami i stacjami uzdatniania wody na podstawie umów, w oparciu o które od grudnia 2013 r., Spółka dzierżawi od Gminy sieć wodociągową i kanalizacyjną, uiszczając tytułem czynszu kwotę 5.000 zł netto miesięcznie.

(dowód: akta kontroli, str. 53-75)

1.1.6. Dostępność sieci wodociągowej wynosiła: 100% (miasto) a 95,4% (wieś). Przybliżona struktura wiekowa sieci wodociągowej to przewody o wieku do 10 lat - 15%, przewody o wieku 10 ÷ 30 lat - 30 %, przewody o wieku 30 lat ÷ 70 lat - 55%, nie występują przewody o wieku więcej niż 70 lat.

Możliwość korzystania z sieci kanalizacyjnej ma 95% mieszkańców miast oraz 21% mieszkańców wsi.

(dowód: akta kontroli, str. 76-77)

1.1.7. W Spółce nie opracowano programu oszczędzania wody. Oszacowanie wysokości strat jest możliwe poprzez ewidencję księgową i ewidencję pobranej wody (różnica między wodą wyprodukowaną, a sprzedaną). Dyrektor wskazała, że w celu zmniejszenia wysokości strat wody prowadzi się ciągle prace, polegające na opomiarowaniu wszystkich punktów poboru wody, likwidacje nielegalnych punktów poboru. Duży nacisk kładziony jest na jak najkrótszy czas usuwania przecieków wody oraz przeglądy hydrantów w celu usunięcia ewentualnych przecieków, a także kradzieży wody.

Na terenie Gminy nie zostały ustanowione strefy ochronne ujęć wody, przy czym w latach 2013-2015 (I półrocze) wystąpiło, m.in. 11 przypadków skażeń wody, powodując w 2 przypadkach przerwy w dostawach: 15, 30 dni. Stwierdzono bowiem obecność bakterii grupy coli w wodzie. Każdorazowo w ww. przypadkach

podejmowano działania dotyczące dezynfekcji studni i płukania sieci wodociągowej. W pozostałych przypadkach woda była zdatna do picia po przegotowaniu.

Ilość wody niesprzedanej (zużycie technologiczne 129,3 tys. m³ i straty 181,3 tys. m³) w okresie objętym kontrolą, wyniosła łącznie 310,6 tys. m³ i stanowiła średnio 27% rocznie pozyskanej wody (1.149,5 tys. m³) w latach 2013-2015 (I półrocze).

(dowód: akta kontroli, str. 78-93, 103, 105)

1.1.8. W Spółce zostały opracowane i wdrożone procedury na wypadek awarii urządzeń zaopatrzenia w wodę lub pogorszenia się jakości wody przeznaczonej do spożycia z wodociągów publicznych; procedury postępowania przy skażeniu mikrobiologicznym wody w studniach oraz podczas wykonywania prac naprawczych sieci wodociągowej, a także procedura postępowania na wypadek przerw w dostawie wody trwających powyżej 12 godzin. Spółka nie dysponuje własnym beczkowozem, lecz posiadała możliwość korzystania z beczkowozu należącego do Starostwa Powiatowego lub Powiatowej Straży Pożarnej.

(dowód: akta kontroli, str. 104, 106-133)

1.2. Plany dotyczące sieci

Opis stanu faktycznego

1.2.1. Spółka nie prowadziła znaczących działań inwestycyjnych i nie opracowała wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych, gdyż inwestycje w zakresie budowy i rozbudowy wodociągów i kanalizacji prowadziła Gmina (art. 21 pkt 7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków²).

(dowód: akta kontroli, str. 135-136)

1.2.2. Spółka nie dokonała inwentaryzacji rur azbestowo-cementowych. Natomiast posiada wiedzę o dwóch odcinkach sieci, w których występują wyroby azbestowe (ok. 100 m i ok. 450 m). Z uwagi, iż Gmina nie posiada pełnej inwentaryzacji sieci wodociągowej dane te są szacunkowe, ustalone w oparciu o wiedzę nabytą podczas prowadzenia administracji wodociągów.

(dowód: akta kontroli, str. 76, 134)

Ustalona nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Art. 51 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne³ stanowi, że w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, mogą⁴ być ustanawiane: strefy ochronne⁵ ujęć wody.

Na terenie Gminy nie zostały ustanowione (w formie decyzji odpowiedniego organu) strefy ochronne ujęć wody. W latach 2013-2015 (I półrocze) wystąpiło 11 przypadków skażeń wody: m. Gajec (5 przypadków), m. Kowalów (2 przypadki) oraz m. Lubiechnia Wielka (3 przypadki) i m. Serbów (1 przypadek) - powodując w 2 przypadkach przerwy w dostawach: 15 dni (m. Gajec), 30 dni (m. Lubiechnia Wielka). Stwierdzono bowiem obecność bakterii grupy coli w wodzie. Przyczyną awarii były w szczególności przesiąki do gruntu. Na awaryjność wpływała także nieuporządkowana gospodarka ściekowa w mniejszych miejscowościach (m.in. Gajec, Lubiechnia Wielka). W ww. przypadkach zakwestionowane próbki

² Dz. U. z 2015 r., poz. 139.

³ Dz. U. z 2015 r., poz. 469.

⁴ Art. 52 ust. 3 ww. ustawy dopuszcza ustanowienie strefy ochronnej obejmującej wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, jeżeli m.in., zapewnia konieczną ochronę ujmowanej wody.

⁵ Strefę ochronną ujęcia wody, zwaną dalej "strefą ochronną", stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Strefę ochronną dzieli się na teren ochrony: bezpośredniej i pośredniej (art. 52 ust. 1 i ust. 2 cyt. ustawy).

wody nie odpowiadały wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi⁶. W odniesieniu do braku stref ochronnych ujęć wody Dyrektor wyjaśniła, m.in. że ujęcia wody, nie posiadają wyznaczonej strefy ochrony bezpośredniej, jednakże wszystkie ujęcia wody posiadają wydzieloną, ogrodzoną osobną strefę ochrony. Teren jest ogrodzony, oznakowany i zamknięty, utrzymany w czystości, a trawy systematycznie wykaszane.

(dowód: akta kontroli, str. 79-81, 103)

Ocena cząstkowa

Spółka była odpowiednio przygotowana organizacyjnie do realizacji zadań w zakresie prowadzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Posiadała opracowane i wdrożone stosowne procedury na wypadek awarii urządzeń zaopatrzenia w wodę lub pogorszenia się jakości wody przeznaczonej do spożycia. Mimo występujących skażeń skutkujących przerwami w dostawach wody, nie wystąpiono do właściwego organu o ustanowienie stref ochronnych ujęć wody mogących wpłynąć na zapewnienie odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę.

2. Realizacja działań służących zapewnieniu dostaw wody przydatnej do spożycia oraz ich skuteczność

Opis stanu faktycznego

2.1.1. Spółka, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, posiada zezwolenie na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na czas nieokreślony. Zezwolenie obejmuje ujmowanie, uzdatnianie i zbiorowe dostarczanie wody oraz zbiorowe odprowadzanie ścieków.

(dowód: akta kontroli, str. 135-142)

2.1.2. Spółka posiada zezwolenie na działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁷. Spółka uzyskała, stosownie do art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym⁸, zaświadczenie Starosty o dokonany zgłoszeniu wykonywania przewozów drogowych na własne potrzeby.

(dowód: akta kontroli, str. 143-146)

2.1.3. Spółka posiadała opracowany regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, stosownie do wymagań art. 19 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Dostarczanie wody odbywało się na podstawie pisemnych umów zawartych między Spółką i odbiorcami usług. Wzór umowy respektował prawa konsumentów i nie zawierał niedozwolonych klauzul umownych. Przeprowadzona analiza na próbie 10 umów zawartych w związku z przyłączeniami nowych odbiorców nie wykazała nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli, str. 147-180, 188)

2.1.4. Spółka posiadała, stosownie do wymagań art. 122 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 37 pkt 1 ustawy Prawo wodne, pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód - na pobór wód dla 20 ujęć. Jednakże w okresie objętym kontrolą, w przypadku 4 ujęć nastąpiła przerwa w ciągłości ważności pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody.

(dowód: akta kontroli, str. 184-186, 220-223, 226-229)

⁶ Dz. U. Nr 61, poz. 417 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 1414 ze zm.

2.1.5. Spółka wykonywała obowiązki wynikające z pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód, m.in. poprzez prowadzenie stosownej dokumentacji, ewidencjonowania oraz bilansowania przepływów. Dla wszystkich 20 studni głębinowych prowadzone były książki eksploatacji. Zgodnie z wydanymi pozwoleńiami wodnoprawnymi Spółka dokonywała badania zwierciadła wody raz w roku, w ostatnim tygodniu czerwca.

(dowód: akta kontroli, str. 181-183)

2.1.6. Spółka wykonywała dla ujęć wody i oczyszczalni ścieków obowiązkowe przeglądy obiektów budowlanych (zarówno roczne jak i 5-cioletnie) oraz prowadziła książki obiektu.

(dowód: akta kontroli, str. 181-183)

2.1.7. Spółka posiadała, stosownie do wymagań art. 122 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 37 pkt 2 ustawy Prawo wodne, pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód - wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi dla obu oczyszczalni (w Rzepinie i w Kowalowie). Jednakże w 2013 r. przez okres odpowiednio 39 i 161 dni oczyszczalnie pracowały bez aktualnego pozwolenia wodnoprawnego.

(dowód: akta kontroli, str. 184-187, 224-225, 230-231, 316-351)

2.1.8. Spółka nie zagospodarowywała osadów z oczyszczalni ścieków w latach 2013–2015 (I półrocze). Osady składowane były na terenie oczyszczalni na poletku osadowym z drenażem.

Przeprowadzone oględziny (4 ujęć: Rzepin – Malinowa oraz Al. Wolności oraz m. Drzeńsko i Lubiechnia Wielka) i 1 oczyszczalni ścieków – Rzepin, wykazały, m.in. że ujęcia są należycie oznakowane (art. 53 ust.3 ustawy prawo wodne) oraz są zadbane i trwale ogrodzone.

(dowód: akta kontroli, str. 352-355)

2.1.9. Spółka, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, opracowywała i przedkładała do zatwierdzenia przez Radę Miejską taryfę na wodę i ścieki. Opracowana taryfa spełniała wymagania określone w § 3 pkt 1 lit. a i lit. c rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków⁹.

W 2013 r. (od lipca 2012 r.) obowiązywały stawki netto na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków: woda 2,34 zł/m³, ścieki 4,35 zł/m³ (brutto odpowiednio 2,53 zł i 4,70 zł).

Od lipca 2014 r. stawki wzrosły do odpowiednio: 2,45 zł/m³ i 4,55 zł/m³ (brutto odpowiednio 2,65 zł i 4,91 zł).

Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. taryfa za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków dla gospodarstw domowych dla Gminy Rzepin (jedna z najniższych w województwie lubuskim) wynosiła netto: woda 2,49 zł/m³ (średnia dla lubuskiego 3,53 zł/m³), ścieki 4,85 zł/m³ (średnia dla lubuskiego 6,00 zł/m³). Ceny brutto od 1 lipca 2015 r. w Gminie Rzepin to odpowiednio 2,69 zł i 5,24 zł. W analizowanym okresie stawki taryfowe zatwierdzane były w wysokościach proponowanych przez Spółkę.

Rada Miejska podjęła uchwałę nr XLII/357/2014 z 16 maja 2014 r. m.in. w sprawie ustalenia taryfy oraz dopłaty w wysokości 2,16 zł do ceny taryfowej z tytułu odprowadzania ścieków z gospodarstw domowych bez możliwości podłączenia do kanalizacji. Otrzymane przez Spółkę dopłaty w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. wyniosły 34,7 tys. zł co w stosunku do rocznych przychodów ogółem, tj. 2.383,7 tys. zł stanowiło 1,45%.

(dowód: akta kontroli, str. 232-277)

⁹ Dz. U. Nr 127, poz. 886.

2.1.10. Spółka prowadziła regularną wewnętrzną kontrolę jakości wody, tj. kontrolę o której mowa w art. 5 ust. 1a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Liczba przeprowadzonych badań wynosiła: w 2013 r. – 33, w 2014 r. – 39 i w I półroczu 2015 r. – 16, z czego badania z wynikami negatywnymi (zakwestionowanymi wynikami jakości) wystąpiły po jednym razie w 2013 r. (m. Gajec) oraz 2014 r. (m. Lubiechnia Wielka), przy czym liczba dni w których woda nie spełniała parametrów jakościowych wyniosła odpowiednio 15 i 30 dni. Przyczyny skażenia bakteriami z grupy coli wynikały, m.in. z przesiąków do gruntu i nieuporządkowanej gospodarki ściekowej na nieskanalizowanych obszarach.

Na skażenia Spółka reagowała niezwłocznie, przystępując do działań naprawczych.
(dowód: akta kontroli, str. 278-315)

2.1.11. Spółka nie prowadziła kontroli, o których mowa w art. 9 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, dotyczących ilości i jakości odprowadzanych ścieków bytowych oraz kontroli przestrzegania warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych.

(dowód: akta kontroli, str. 315)

2.1.12. Spółka należycie wykonywała obowiązki w zakresie art. 286 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹⁰, tj. sporządzania i składania zbiorczych informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz wysokości należnych opłat. Ilość pobranej wody oraz wprowadzonych ścieków została (za 2013 r. i 2014 r.) przedstawiona w prawidłowej wysokości w zbiorczej informacji, a opłaty zostały uiszczone w prawidłowej wysokości.

Spółka sporządzała i składała kwartalne sprawozdania jako podmiot prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, stosownie do art. 9o ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

(dowód: akta kontroli, str. 189-219, 364-410)

2.1.13. Spółka skutecznie i prawidłowo prowadziła windykację należności z tytułu opłat za wodę i ścieki. Wysokość zaległości z tego tytułu na koniec 2014 r. wyniosła 65,4 tys. zł. Na wybranej próbie 10 największych kwotowo dłużników (według stanu na koniec 2014 r.), ustalono, m.in. że wartość zaległości dla ww. populacji wynosiła 21.212,02 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 356-363)

2.2. Realizacja inwestycji

2.2.1. W kontrolowanym okresie Spółka nie prowadziła żadnej inwestycji o wartości przekraczającej próg, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 136)

2.3. Nadzór oraz współpraca z innymi organami

2.3.1. Bezpośredni nadzór nad działalnością Spółki sprawowała rada nadzorcza, w trybie określonym w ustawie z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek

---

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

handlowych¹² oraz regulaminie rady. Powoływani członkowie rady nadzorczej posiadali wymagane uprawnienia.

Jeden z trzech członków rady nadzorczej, niezgodnie¹³ z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi¹⁴, był także członkiem rad nadzorczych jeszcze dwóch spółek komunalnych: jednej w Rzepinie i jednej w Słubicach. Z dniem 1 września 2015 r. zrezygnował on z prac w radzie nadzorczej kontrolowanej Spółki.

Rada nadzorcza wypełniała obowiązki wynikające z art. 219 § 1 i § 3 Kodeksu spółek handlowych, podejmując corocznie uchwały w sprawie: przyjęcia badania sprawozdania z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za rok obrachunkowy, przeznaczenia zysku, udzielenia absolutorium dla Zarządu Spółki.

(dowód: akta kontroli, str. 419-436)

2.3.2. W badanym okresie rada nadzorcza przekazywała sprawozdanie z działalności rady wskazujące na pełnienie nadzoru nad działalnością spółki w istotnych dziedzinach jej działalności, m.in. w zakresie prawidłowości realizacji zadań przez Spółkę.

(dowód: akta kontroli, str. 413-418)

2.3.3. Nagrody roczne przyznane członkowi zarządu Spółki¹⁵ za lata 2012-2014 nie przekraczały wysokości określonej w art. 10 ust. 7 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

(dowód: akta kontroli, str. 412)

2.3.4. W okresie objętym kontrolą w Spółce, w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej prowadziły kontrolę m.in. Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Słubicach – 15 kontroli, Powiatowa Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Słubicach – 3 kontrole, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze Delegatura w Gorzowie Wlkp. – 2 kontrole oraz Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Słubicach. We wszystkich przypadkach sformułowane zalecenia i wnioski zostały przyjęte do realizacji i wykonane terminowo.

(dowód: akta kontroli, str. 411)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Spółka nie prowadziła kontroli, o których mowa w art. 9 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, dotyczących jakości odprowadzanych ścieków bytowych oraz kontroli przestrzegania warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych.

Dyrektor wyjaśniła, m.in. że Spółka nie posiada własnego laboratorium i nie ma możliwości badania rzucanych ścieków do kanalizacji sanitarnej. Natomiast ilość ścieków wpływających na oczyszczalnię (również odprowadzanych do odbiornika) mierzona była za pomocą zainstalowanych urządzeń pomiarowych.

(dowód: akta kontroli, str. 315)

2. Spółka naruszyła obowiązek posiadania wymaganych art. 122 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 37 pkt 1 i pkt 2 ustawy Prawo wodne, pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód:

- na pobór wód (dla części ujęć),
- odprowadzanie ścieków (obu oczyszczalni).

¹² Dz. U. z 2013 r., poz. 1030 ze zm.

¹³ Jedna osoba może być członkiem rady nadzorczej tylko w jednej ze spółek, utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 254 ze zm.

¹⁵ W protokołach rady nadzorczej nie podano uzasadnienia przyznania nagrody.

W okresie objętym kontrolą w przypadkach 4 ujęć: odpowiednio przez: 6 dni (SUW Malinowa Rzepin), 6 dni (SUW Gajec), 129 dni (SUW Kowalów), 14 dni (SUW Drzeńsko), nastąpiła przerwa w ciągłości ważności pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody. Tym samym odpowiednio bez ważnego zezwolenia pobranych zostało średnio: 3.926 m³, 89 m³, 13.320 m³ oraz 505 m³ wody o wartości netto według taryfy odpowiednio: 9.186,84 zł, 288,36 zł, 31.168,80 zł i 1.181,70 zł.

W 2013 r. przez okres odpowiednio 39 i 161 dni oczyszczalnie pracowały bez aktualnego pozwolenia wodnoprawnego, w tym czasie średnio odprowadzając odpowiednio: 31.026 m³ i 10.454 m³ ścieków o wartości netto wg taryfy odpowiednio 134.963,10 zł i 45.474,90 zł.

Podwyższone opłaty¹⁶ za korzystanie ze środowiska, w związku z brakiem pozwoleń wodnoprawnych wynosiły łącznie: pobór wody – 5.904,71 zł, odprowadzanie ścieków – 9.859,11 zł.

Dyrektor Spółki wyjaśniła, m.in. że:

- w trakcie prowadzonych postępowań, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej w Szczecinie i Poznaniu wniosły uwagi dotyczące operatu wodnoprawnego, co wydłużyło postępowanie i skutkowało niedotrzymaniem terminu (pobór wody);
- Starostwo Powiatowe w Słubicach wniosło o uzupełnienie złożonej dokumentacji o dodatkowe informacje (odprowadzanie ścieków).

(dowód: akta kontroli, str. 184-187, 316, 330)

Ocena częściowa

Spółka realizowała zadania w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę, jednak czasowo nie posiadała części zezwoleń na szczególne korzystanie z wód.

Ceny w zatwierdzonych taryfach za wodę były na poziomie niższym od przeciętnej dla miast w województwie lubuskim, a także gmin w Polsce i zapewniły pokrycie kosztów działalności Spółki.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷, wnosi o:

1. Zapewnienie ochrony ujęć wody, tak by w sposób ciągły możliwa była dostawa wody o odpowiedniej jakości.
2. Zapobieganie sytuacjom braku ważnych pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód.
3. Prowadzenie regularnej kontroli ilości i jakości odprowadzanych ścieków oraz kontroli przestrzegania warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

¹⁶ Art. 292 pkt 2 ustawy Prawo ochrony środowiska.

¹⁷ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 18 września 2015 r.

Kontroler
Paweł Pawlak
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
Wicedyrektor
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis